



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی ارتباط وضعیت همودینامیک و اکسیژن خون با ایجاد زخم فشاری در بیماران تحت تهویه مکانیکی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه

استاد راهنما: نورالدین محمدی

استاد مشاور: مهناز سیدالشهدایی

مشاور آمار: حمید حقانی

دانشجو: سیده طاهره قاسمی نژاد

فروردین ۱۳۹۲

چکیده

بررسی ارتباط وضعیت همودینامیک و اکسیژن خون با ایجاد زخم فشاری در بیماران تحت تهویه

مکانیکی در بخش های مراقبت ویژه

زمینه و هدف: علیرغم پیشرفت های سیستم بهداشتی-درمانی و هزینه های روزافزون پیشگیری از زخم فشاری، تعداد مبتلایان به زخم فشاری خصوصا در بیماران بخش های ویژه روبه افزایش است. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین وضعیت همودینامیک و اکسیژن خون با ایجاد زخم فشاری در بیماران تحت تهویه مکانیکی صورت گرفت.

روش بررسی: این پژوهش یک مطالعه همبستگی از نوع طولی می باشد. ۱۲۰ بیمار بستری در بخش های مراقبت ویژه یکی از بیمارستان های وابسته به دانشگاه تهران با روش نمونه گیری مستمر انتخاب شدند. نمونه گیری از بهمن ۱۳۹۰ تا مرداد ۱۳۹۱ ادامه داشت. بیماران روزانه از نظر بروز زخم فشاری بررسی و از فلوچارت بیماران، اطلاعات مربوط به وضعیت همودینامیک و اکسیژن خون استخراج شد. اطلاعات بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های تی مستقل، آنالیز کای اسکویر و آنالیز رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: در ۳۵/۸ درصد از بیماران زخم فشاری درجه یک ایجاد شد. بر اساس نتایج آنالیز رگرسیون لجستیک بین متغیرهای مربوط به وضعیت همودینامیک و اکسیژن خون با ایجاد زخم فشاری ارتباط معناداری دیده نشد. طول مدت تهویه مکانیکی ($14/7 \pm 9/3$ روز)، سن ($64/8 \pm 16/2$ سال) و سطح هوشیاری ($8/6 \pm 0/9$) بیشترین تاثیر را در ایجاد زخم فشاری داشتند.

نتیجه گیری کلی: بیماران تحت تهویه مکانیکی از شانس بیشتری برای ابتلا به زخم فشاری برخوردار بودند، لذا در مراقبت از این بیماران باید اقدامات پیشگیری از زخم فشاری در الویت قرار گیرد. هم چنین توصیه می شود تا سن، طول مدت تهویه مکانیکی و سطح هوشیاری به عنوان شاخص های معتبر در شناسایی بیماران در معرض خطر در بخش ویژه مورد استفاده قرار گیرد.

کلید واژه ها: زخم فشاری، بیماران تحت تهویه مکانیکی، وضعیت همودینامیک و اکسیژن خون



Tehran University of Medical Sciences
Faculty of Nursing and midwifery

**Relationship between pressure ulcer, oxygenation and
hemodynamic status in mechanically ventilated patients in
intensive care units**

A thesis submitted to the graduate studies office In partial fulfillment of the requirements for
The degree of master in Critical care nursing

Supervisor: Nooreddin mohammadi

Co-supervisor: Mahnaz seyedolshohadaee

By: seyede Tahere Ghasemi nezhad

2013

Abstract

Aim and background: Pressure ulcer (PU) still remains a major problem particularly in critical care units despite of developments in healthcare systems and ongoing investments of preventing PU. This study was aimed to investigate the relationship of PU with the level of oxygenation and hemodynamic status in mechanically ventilated patients.

Design and methods: This correlational study conducted with 120 in patients admitted to critical care units of one of the hospital affiliated to Tehran University of Medical Sciences (TUMS). Subjects were selected through consecutive sampling method from February 2012 to August 2012. Hemodynamic and oxygenation data were collected from the patients' document and the observation sheets. Patients' skin was daily assessed for developing PU. Collected data were imported into the SPSS software and analyzed using independent t-test, chi-square and logistic regression.

Results: Stage I of PU was developed in 35.8% of the subjects. There was no significant linear correlation between hemodynamic and oxygenation variables with the development of PU. However developing PU had relationship with duration of mechanical ventilation (14.7 ± 9.1 d), patients' age (64.8 ± 16.2) and the level of consciousness (8.6 ± 0.9).

Conclusions: Patients who are receiving mechanical ventilation have more chance for developing PU and nurses should apply preventing masseurs as soon as possible for such patients. Age, duration of mechanical ventilation and GCS recommend to use a reliable predictors to identify high risk patient in the critical care units.

Key words: pressure ulcer, mechanically ventilated patients, oxygenation, hemodynamic status